

Resumé Kuba 4.08

Förändring i Havanna & i Miami.

Det är rubriken på första artikeln i Kuba 4.08, skriven i augusti, med höga förhoppningar om att kubanerna efter 14 svåra år skulle få skörda mer frukter av sitt ihärdiga arbete. Kuba hade tagit sig ur 90-talet ekonomiska kris, samarbetet med Latinamerika öppnade nya möjligheter, förändringar pågick och fler diskuterades. Ekonomiskt och politiskt utrymme hade skapats för större och bättre varuutbud och för utveckling av det socialistiska samhället, för alla och envar. Kärnpunkterna för denna utveckling formulerade den kubanska författaren Raul Hernandez, som deltog i internationella författarkongressen i Stockholm i juni, under ett par möten på Latinamerikansk bokhandel, refererade av Anita Persson och Jan Strömdahl.

”Kubanskt regimskifte ... i Miami!”

Detta följs upp av en artikel av Bertil Olsson om den politiska maktförändring som äger rum bland kubanerna i Miami. Under närmare ett halvsekel har Miami väntat på ett regimskifte i Havanna, men det verkar nu istället inträffa i Miami. Där förlorar extremhögern mark, blockadpolitiken mot Kuba är uttömd, de unga USA-kubanerna vill ha normala relationer med föräldrarnas hemland. Denna förändring i politiken på delstatlig och nationell nivå kan historiska konsekvenser både för den politiska kartan i USA och de bilaterala relationerna mellan USA och Kuba.

Två förödande orkaner på mindre än två veckor

De döptes till Gustav och Ike och på 12 dagar - 30 augusti till 11 september - ödelade de stora delar av landet. Gustav, med de högsta vindhastigheterna någonsin uppmätta i en orkan, härjade på Ungdomsön och i Pinar del Rio i väster. Förstörelsen förde tankarna till ett atombombsanfall. Men inga människor dog, det förebyggande arbetet och evakueringarna var som vanligt enastående, och återuppbyggnaden satte igång omedelbart när faran var över. Men knappt hade folk hunnit hem och börjat bygga upp sina hus, skolor, daghem mm, innan de måste evakuera igen inför orkanen Ike som stormade in på Kubaöns östra spets för att sedan under flera dagar dra fram längs hela den smala ön, utan att skona någon. ”Bilderna av rasade byggnader, bostäder och lokaler, förstörda odlingar, uppslitna träd, översvämmade floder, dränkta byggnader, människor som dragits med av flodvågorna och räddade genom förtvivlade ansträngningar, det var hjärtskärande.” skrev Fidel en artikel i Granma.

En sådan förödelse har aldrig tidigare skådats i Kuba. I stort sett hela landet slogs till marken. Omkring en halv miljon bostäder skadades, varav 90.000 totalförstördes. Jordbruket ödelades, 80 procent av elsystemet, skolor, idrotts- och rekreationsanläggningar, vägar – allt förstört av orkanvindar och skyfall.

Förlusterna beräknas uppgå till mellan 5 och 10 miljarder US-dollar, vilket är oerhörda summor för ett ekonomiskt fattigt land som Kuba. Uppbyggnaden försvåras också av USAs ekonomiska blockad, som berövar Kuba mellan 2 och 3 miljarder årligen.

Husen må rasa och skörden slås ner, men inte människovärdet

Kubas framsteg när det gäller kampen mot HIV och AIDs har trots medieblockad blivit allmänt kända, men framstegen i kampen mot homofobin har fortsättningsvis dolts av ständiga

smutskastningskampanjer, grundade på övergrepp på 60-talet, sedan länge förbytta i kamp för homosexuellas rättigheter. Detta avspeglas i en artikel om "GaymaniFESTation på stranden" vid lanseringen av en aktivistkampanj om skyddat sex, och om Kubas som "Förebild i kampen mot AIDS".

Efterlyst rappare i Havanna

Den som enbart tar del av svenska medias Kuba-rapportering utgår naturligtvis från att detta handlar om förtryck på Kuba, precis som många tror om tortyren i Guantanamo där "Kuba-fångar" förnedras. Men i båda fallen handlar det om USA-regimen övergrepp. Rapparen i fråga, Nehanda Abiodun, är efterlyst av FBI på falska beskyllningar som så många andra afroamerikaner på 80-talet. Hon gick under jorden och för 20 år sedan flydde hon till Havanna och blev kubanska hiphopens "mormor". Hon hette tidigare Cheri Dalton, var sociolog och arbetade i behandlingsprogram för knarkare i South Bronx som drevs av afroamerikanska medvetenhetsrörelsen.

Tillsammans med artikeln om henne finner vi svenska kulturarbetares upprop till stöd för Svensk-Kubanska föreningen att få delta på Bokmässans Internationella Torg i september. Och bilder från kubanska kulturarbetarförbundets omedelbara insatser efter orkanerna då sju kulturbrigader med musiker, författare, skådespelare, komiker, målare drog ut till drabbade områden för att sprida lite glädje och andlig spis. När man ser förstörelsen, när man förlorar allt man äger, allt verkar hopplöst, då kan en stunds avkoppling, ett solidariskt möte, en sång, ett skratt och ljuv musik lyfta livsandarna både hos barn och vuxna.

Kubas kulturella och sociala styrka framgår också av ett par artiklar om utbildningsväsendet och det faktum som gäller där som här - "Fler lärare - bättre undervisning" – med skillnaden att där omsätts det i praktik.

Spion mot spion - Dissidenter i USAs ledband

Som vanligt får Kuba ägna några sidor åt de oavlåtliga försöken från USA att förgöra det lilla öriket. En artikel handlar om nya avslöjanden om den handfulla dissidenterna som gång på gång ertappas med att ta emot pengar från USA för att stödja den ekonomiska och politiska krigsföringen mot Kuba. Och en annan om hur Wall Street Journal under sommaren dammade av Valladares, han som för drygt 20 år sedan valsade runt i hela västvärldens medier och människorättsorganisationer som den "förlamade poeten", utan att vara varken det ena eller det andra. WSJ räknade kanske med att de som stödde Valladares på 80-talet ska ha glömt bort nesan när de tvingades konstatera att de hade gått på en skröna.

Andra artiklar i Kuba 4.08 handlar om att Kuba motsätter sig ryskt militärt samarbete, tar fram vaccin mot lungcancer, hade god ekonomisk utveckling – fram till orkanerna - är ett fantastiskt turistmål och dessutom föremål för en växande solidaritetsrörelse runt om i världen.

Alla artiklar finns att läsa på www.globalarkivet.se